

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Największa
»rózia« na świecie
| s. 3

Spotkanie
Klubu 99
| s. 5

Sześć knedli
po karwińsku
| s. 8

Bez e-maila zapomnij o zniżkach

PROBLEM: Ludzie coraz rzadziej piszą listy na papierze. Przy obowiązującej od początku miesiąca cenie 13 koron za znaczek pocztowy list staje się luksusem w porównaniu z e-mailem, zwanym też listem elektronicznym. Poczta Czeska proponuje zniżki klientom, którzy nie zamierzają się zrzec „staroświeckiego” sposobu komunikacji. Pod warunkiem jednak, że... korzystają też z nowoczesnego. I tu zaczyna się problem...

1 sierpnia Poczta Czeska po raz pierwszy od pięciu lat podniosła ceny za wysłanie listów. Zwykła przesyłka o wadze do 50 g kosztuje obecnie 13 koron (dawniej 10), najtańszy list polecony 29 (dawniej 26). Każdy klient – bez

względu na to, czy chodzi o firmę, czy o osobę prywatną – może zaoszczędzić, zamawiając kartę klienta. Przesyłka, nawet wysyłana pojedynczo, jest wówczas tańsza o koronę, dwie. – Taka karta opłaca się nawet osobom, które praktycznie nie piszą listów, a tylko dwa razy w roku, na Boże Narodzenie i Wielkanoc, wysyłają pocztówki z życzeniami. Karta bowiem nic nie kosztuje, a można zaoszczędzić co najmniej kilkadziesiąt koron – dowiedzieliśmy się w Urzędzie Pocztowym w Czeskim Cieszynie.

Tam, gdzie chodzi o biznes, nie ma oczywiście darmowych rzeczy. Klient, by otrzymać kartę, musi udostępnić poczcie swoje dane osobowe oraz adres mailowy, by ta mogła mu wysłać informacje handlowe, czyli w większości reklamę. Konieczność podawania adresu mailowego dziwi przede wszystkim niektórych seniorów, którzy nie umieją obsługiwać komputera i nie mają podłączenia do internetu. Przekonują, że gdyby je mieli, nie korzystaliby z klasycznych usług pocztowych. – Dwa razy w miesiącu piśmę do siostry, która mieszka w Pardubicach. Obie zbliżamy się do osiemdziesiątki i komputer jest nam obcy. Chyba załatwię tę kartę. Nie mam adresu e-mailowego, ale na poczcie mi powiedzieli, że mogę wpisać adres e-mailowy córki – powiedziała nam przed czeskokocieszyńską pocztą mieszkanka Sibicy, która nie chciała zdradzać nazwiska.

Rzeczniczka Poczty Czeskiej, Marta Selicharová, w rozmowie z „Głosem Ludu” potwierdziła, że adres e-mailowy jest jednym z koniecznych warunków, które trzeba spełnić, by otrzymać kartę upoważniającą do zniżek. – E-mail to nowoczesne, skuteczne narzędzie komunikacji. Zgłaszając się do jakiegokolwiek programu lojalnościowego, zawsze trzeba podawać adres mailowy. Poczta Czeska nie może się zachowywać inaczej niż inne firmy – podkreśliła. – Adres elektroniczny jest nam potrzebny, byśmy mogli komunikować się z klientem. Pierwszy e-mail, który do niego wysyłamy, dotyczy właśnie przekazania karty klienta.

Adresy elektroniczne jak największej liczby klientów to dla Poczty Czeskiej ważna baza danych, wykorzystywana w celach marketingowych. Przedsiębiorstwo państwowe, które ciągle jeszcze ma monopol na większość usług pocztowych, zarabia dziś nie tylko na swej podstawowej działalności. W pierwszej połowie sierpnia Poczta Czeska opublikowała wyniki gospodarcze za pierwsze półrocze br. Utarg Poczty od stycznia do czerwca wyniósł przeszło 10 mld koron, zysk 460 mln koron. To nie zmienia faktu, że dochody z doręczania klasycznych, zwykłych listów z roku na rok się zmniejszają. Poczta zarabia głównie na listach poleconych, usługach elektronicznych, dystrybucji ulotek i tym podobnie. W coraz większej mierze stara się sprzedawać produkty finansowe. – Solidny wynik gospodarczy umożliwi nam dokończenie przygotowań do pełnej liberalizacji na rynku. Naszemu przedsiębiorstwu potrzebne są fundusze na kosztowny program inwestycyjny. Chodzi o przebudowę sieci logistycznej, odnowę parku wozowego oraz inwestycje w nowoczesne technologie – skomentował sytuację ekonomiczną przedsiębiorstwa jego dyrektor, Petr Zatloukal. **DANUTA CHLUP**

Czeska Poczta walczy o każdego klienta. Dziś zarabia głównie na listach poleconych, usługach elektronicznych.

Fot. MAREK SANTARIUS

ZDARZYŁO SIĘ

W sobotnie popołudnie mosteczanie wspólnie z gośćmi z gmin partnerskich z Polski i Słowacji bawili się na imprezie pn. „Nie znamy się? Poznajmy się”. Jako pierwszy wystąpił znany zespół folklorystyczny „Górole” z Mostów koło Jablonkowa. Zebrał gromkie brawa.

Co trzeba zrobić, żeby na imprezę ściągnąć ponad 1000 gości? Odpowiedź dobrze znają w Bystrzycy. Na jeden dzień, a właściwie wieczór i noc miejscowość zmieniła się w Hawaje.

W gminie Brenna otwarto nowe tematyczne szlaki spacerowe. Jednym z nich jest szlak wspomnień.

O tych oraz innych imprezach piszemy w środku numeru.

**CZYTAJ NAS
CODZIENNIE!**
www.glosludu.cz

Codziennie
aktualizowany serwis
o Polakach na Zaolziu

Codziennie
nowe
informacje

POGODA

wtorek

środa

dzień: 19 do 23 °C
noc: 15 do 10 °C
wiatr: 3-6 m/s

dzień: 20 do 24 °C
noc: 16 do 12 °C
wiatr: 2-5 m/s

Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD, ox.pl

KRÓTKO

ŁADNIEJSZE
CMENTARZE

TRZYNIEC (dc) – Trwają remonty na miejskich nekropoliach. Na cmentarzu w Oldrzychowicach na przykład rozbierane są stare chodniki. Zastąpione zostaną nowym brukiem. Cmentarz na Podlesiu otrzyma nowe ogrodzenie. Od dłuższego czasu trwa natomiast remont parkingu koło cmentarza Stary Folwark, który jesienią ub. roku został zamknięty ze względu na fatalny stan podłoża uszkodzonego przez wadliwą kanalizację. Koniec remontu przewidziany jest na październik.

* * *

URZĄD PRZYJAZNY
MALUCHOM

TRZYNIEC (dc) – Jeden z lokali ratusza przeznaczono dla petentów z małymi dziećmi. Rodzice będą mogli korzystać z niego od początku września. Specjalnie zaadaptowana salka mieści się na trzecim piętrze i wchodzi w skład Wydziału Opieki Społecznej. Urzędnicy będą mogli korzystać z lokalu podczas załatwiania z rodzicami bardziej czasochłonnnych spraw. Dzieci będą mogły się w tym czasie bawić lub rysować. Salka będzie służyła również do przewijania niemowląt, karmienia piersią czy z butelki. Dlatego wyposażona będzie w odpowiednie meble i akcesoria. Otwarta będzie w dniach urzędowych w godz. 8.00-17.00.

* * *

POLOWANIE
NA MIEJSCÓWKĘ

REGION (dc) – Koleje Czeskie wprowadziły od czwartku tak zwane dynamiczne ceny miejscówek w pociągach ekspresowych Pendolino. Najtańsze miejscówki na trasę z Pragi do Ostrawy kosztują 35 koron. Ich liczba jest ograniczona – im wcześniej podróżny dokona rezerwacji, tym większą ma szansę na atrakcyjną cenę. Wraz ze zbliżającym się terminem odjazdu ceny rosną – do 100, 150 czy nawet 200 koron. Na niektórych odcinkach, na przykład z Ostrawy do Olomuńca, można „złowić” nawet gratisową miejscówkę. Bilety po cenach promocyjnych można nabyć w kasach i automatach biletowych oraz w sklepie internetowym Kolei Czeskich.

Tylko dla porządnych ludzi

Aby otrzymać mieszkanie od miasta, nie wystarczy być pierwszym na liście. Hawierzów postanowił zaostrzyć zasady przydziału mieszkań komunalnych. Szansę uzyskać miejskie lokum będą mieli tylko „porządni ludzie”.

Miasto, zanim przekaże klucze od mieszkania, będzie sprawdzać, czy potencjalny lokator nie jest problemowym obywatelem. – Zależy nam na tym, żeby w naszych mieszkaniach mieszkali zadowoleni lokatorzy, dlatego będziemy się starać, żeby do mieszkań komunalnych nie trafiali nieodpowiedni ludzie – podkre-

śla prezydent Hawierzowa, Zdeněk Osmanczyk. Do tej pory w miejskich mieszkaniach różnie bywało z dobrym sprawowaniem. Dowodzi tego 9 eksmisji, które miały tu miejsce od początku br., oraz 15 kolejnych wniosków na eksmisję, które wpłynęły do urzędu tylko w miesiącach czerwcu i lipcu. Powody były zazwy-

czaj dwa – niepłacenie czynszu oraz zakłócanie współżycia sąsiedzkiego.

Odtąd, począwszy od jesieni, o każdym przydziale mieszkania będzie decydować Zarząd Miasta. Według prezydenta, osoby, które nie otrzymają miejskiego lokum, mogą skorzystać z ofert innych właścicieli mieszkań w mieście – zarówno pry-

watnych, jak i spółdzielni mieszkaniowych. – My ze swojej strony będziemy wspierać tych ludzi, którzy zechcą zamieszkać na Szumarku. Miasto zainwestowało w rewitalizację tamtejszych osiedli spore pieniądze, dlatego zależy nam, żeby ludziom żyło się tam dobrze – mówi Osmanczyk. (sch)

Niestrudzony baca

Coraz bliżej domu jest Piotr Kohut, baca z Koniakowa, który od początku maja przemierza ze stadem owiec Łuk Karpat. Wyszedł z Rumunii, a do Trójwsi Beskidzkiej dotrze w sobotę, gdzie w ramach Jarmarku Pasterskiego zaplanowano jego oficjalne powitanie. Kohut długo jednak nie zabawi w domu, bo idzie w owcami dalej – trasa Redyku Karpackiego 2013 kończy się w 14 września w Rożnowie pod Radhoszczem. Zdjęcie wykonano w okolicy Hali Rysianki w Beskidzie Żywieckim. (wot)

POCIĄGI POD
SPECJALNYM NADZOREM

Koleje Czeskie wprowadziły wczoraj dodatkowe środki bezpieczeństwa. Jak poinformował agencję ČTK rzecznik Kolei, Jakub Ptačinský, to reakcja na informacje o planach ataków terrorystycznych na europejską sieć kolejową. Ptačinský nie uściślił, o jakie zabezpieczenia chodzi, tłumacząc, że wówczas straciłyby sens.

Informacje o groźbie terroru przyniósł niemiecki tabloid „Bild”. Dziennik napisał, że amerykańska Agencja Bezpieczeństwa Narodowego kilka tygodni temu przechwyciła komunikaty między wysoko postawionymi członkami sieci Al-Kaida. Wynikało z nich, że terroryści zamierzają zaatakować szybkie koleje w Europie. W materiale nie było mowy o RC, niebezpieczeństwo mogłoby Czechom teoretycznie zagrażać ze względu na członkostwo kraju w NATO. Według gazety, ataki mogą przybrać formę sabotażu na torowisku i w tunelach, a być może też ataków bombowych w pociągach. Niemieckie służby bezpieczeństwa od dwóch tygodni szczególnie monitorują infrastrukturę kolejową oraz dworce, zwłaszcza w miejscach, przez które przejeżdżają pociągi dużej prędkości. (dc)

Jerzy Buzek w kapitule

Prezydent RP Bronisław Komorowski powołał Jerzego Buzka w skład Kapituły Orderu Orła Białego. Poinformowała o tym Kancelaria Prezydenta RP. W skład Kapituły, na czele której stoi prezydent RP, wchodzi oprócz Jerzego Buzka również Władysław Bartoszewski – kanclerz

Orderu, Aleksander Hall – sekretarz Kapituły, Krzysztof Penderecki oraz Henryk Samsonowicz. W gronie odznaczonych Orderem Orła Białego przez prezydenta Bronisława Komorowskiego znaleźli się natomiast do tej pory m.in. Adam Michnik, Zbigniew Romaszewski, Adam

Strzembosz, Wisława Szymborska i Andrzej Wajda.

W latach 1997-2001 Jerzy Buzek był prezesem Rady Ministrów. Od lipca 2009 r. do stycznia 2012 r. pełnił funkcję przewodniczącego Parlamentu Europejskiego. 11 listopada 2012 r., w uznaniu zasług dla Rzeczypos-

politej Polskiej, a w szczególności dla przemian demokratycznych w Polsce, za działalność naukową i państwową, za wybitne osiągnięcia w działalności politycznej na arenie międzynarodowej – prezydent RP Bronisław Komorowski odznaczył Buzka Orderem Orła Białego. (wik)

Gaz zamknął drogę

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych w Hawierzowie-Sucej Średniej ulatniał się gaz. Rurociąg został uszkodzony podczas prac ziemnych prowadzonych na terenie jednej z prywatnych firm. Ewakuowano dwudziestu pracowników firmy.

– Dyżurny Wojewódzkiej Straży Pożarnej został powiadomiony o zdarzeniu o godz. 10.44. Na miejsce natychmiast wyjechały samochody interwencyjne w Hawierzowie oraz oficer dowodzący karwińskim oddziałem WSP – poinformował Petr Holub, rzecznik Straży Pożarnej. Najpierw trzeba było wyeliminować z otoczenia wszelkie potencjalne źródła zapalne, później wymyślić sposób na zatkanie dziury w rurze.

Strażacy pracowali na miejscu zdarzenia przez 2,5 godziny. Kiedy udało im się uszczelnić rurociąg i zapobiec dalszemu ulatnianiu się

niebezpiecznego gazu, wkroczyli do akcji pracownicy służby gazowniczej. Do współpracy wezwano również sztab kryzysowy z hawierzowskiego magistratu.

Na ul. Dělnickéj w pobliżu hipermarketu Globus na dwie godziny wstrzymano ruch kołowy. Pojazdy kierowano na drogi objazdowe. (dc)

Wozy strażackie zablokowały ul. Dělnicką.

Tragiczny finał
szkolnego problemu

Niemal każdy rodzic zmienia się w gotowego do walki drapieżnika, kiedy jego dziecko dzieje się krzywda. Mało kto zachowałby się jednak tak, jak 31-letni mężczyzna, który niedawno trafił do więzienia. Wojewódzka Policja Kryminalna w Ostrawie wczoraj przybliżyła dziennikarzom szczegóły zdarzenia, które miało tragiczny finał.

W maju ub. roku nieznaną sprawca podpalił w nocy wycieraczkę przed drzwiami jednego z mieszkań w wielopiętrowym budynku przy ul. 17 listopada w Hawierzowie. W mieszkaniu spał starszy mężczyzna, kobieta i dziecko. Wybuchł tragiczny w skutkach pożar. 61-letni mężczyzna, który nawdychał się dymu, po kilku dniach zmarł w szpitalu. Do szpitala przewieziono również dziecko, a kilku

innym mieszkańcom domu, zamieszkałego przez ponad dwadzieścia osób, udzielono pomocy na miejscu.

Policji przez dłuższy czas nie udało się wykryć sprawcy. Dopiero niedawno policjanci dotarli do informacji, które zaprowadziły ich do młodego mężczyzny. Jego dziecko uczęszczało do tej samej placówki co dziecko, które spało w mieszkaniu objętym pożarem. Wyszło na jaw, że pomiędzy dziećmi doszło w przeszłości do konfliktu. – Mężczyzna przyznał się do podłożenia ognia. Grozi mu kara 15 lat pozbawienia wolności. Zgodnie z nakazem sądowym przebywa w areszcie śledczym – poinformował Antonín Řežníček ze służby kryminalnej Policji RC. (dc)

KORONCZARKI Z KONIAKOWA WCHODZĄ DO KSIĘGI REKORDÓW GUINNESSA

Największa »różia« na świecie

Ponad cztery miesiące pięć mieszkanek Koniakowa tworzyło największe na świecie dzieło z koronki koniakowskiej. Efektem ich żmudnej pracy jest obrus nazwany pieszczotliwie „różia”. Ma pięć metrów średnicy i wkrótce zostanie, z racji swojej wielkości, wpisany do Księgi Rekordów Guinnessa. Dzieło zostało oficjalnie odsłonięte w niedzielę.

Od czwartku do niedzieli w Koniakowie trwały kolejne Dni Koronki Koniakowskiej. W tych dniach życie koncentrowało się wokół Chały na Szańcach oraz pobliskiej bawówki, gdzie ustawiono drewnianą scenę. Występowały na niej regionalne zespoły. W niedzielę pojawiła się jeszcze jedna prowizoryczna konstrukcja z drewna, na której kilka minut po godz. 15.00 w niedzielę rozciągnięto największe na świecie dzieło wykonane z koronki koniakowskiej. Kiedy wszystkim zebranych – w Koniakowie było tłoczno jak mało kiedy – ukazała się „różia”, ochom i achom nie było końca. Bo też do tej pory nikt nie zrobił koronki, która miałaby średnicę pięciu metrów.

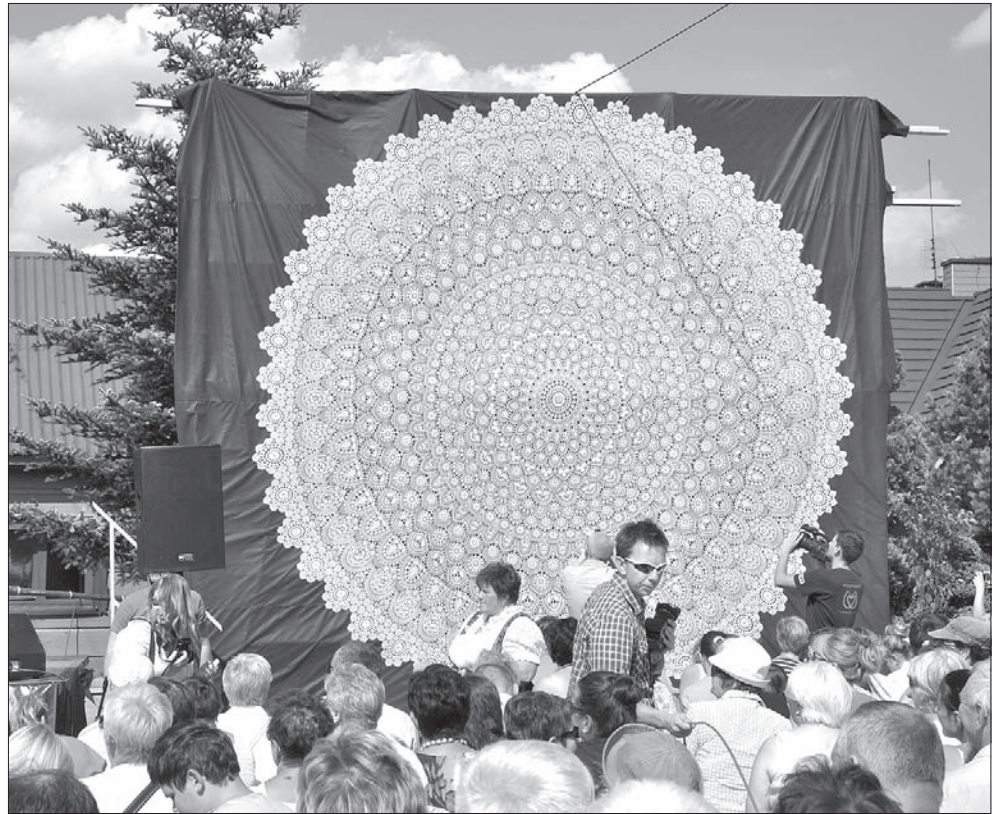
– Na pomysł wpadłam kilka lat temu. Nie wszystkim jednak się spodobał, wiele razy pytano mnie, komu będzie potrzebny tak wielki obrus, który nie spełnia funkcji użytkowych. Ta koronka, mogę zapewnić, nie powstała z manii wielkości, ale z chęci pokazania piękna koniakowskiej koronki – powiedziała „Głowski Ludu” Lucyna Ligocka-Kohut z Gminnego Ośrodka

Kultury w Istebnej. Później ze sceny dziękowała heklowaczkom, wskazując na symbolikę róży.

– Do powstania tego dzieła zużyto pięć kilogramów nici, pracowało nad nim pięć pań, a ma średnicę pięciu metrów. Te piątki to oczywiście przypadek. Dawniej jednak liczba pięć była przypisana dzikiej róży, a wy swoje dzieło nazwałyście „różia”. Jesteście jak pięć płatków róży, jak pięć żywiołów, każda z was wniosła w to dzieło coś niepowtarzalnego – dziękowała pomysłodawczyni stworzenia gigantycznej koronki.

Od 1 kwietnia do sierpnia w pocie czoła pracowały Marta Haratyk, która koordynowała całość, jej trzy córki: Renata Krasowska, Danuta Krasowska, Mariola Legierska oraz Urszula Rybka.

– Jak na tak wielki obrus, to uwinęłyśmy się dość szybko. Pani Marta, która jest na emeryturze, pracowała nawet po dziesięć godzin dziennie, pozostałe panie po cztery, pięć. Ja heklowałam głównie wieczorami. Pracowałyśmy indywidualnie, ale też czasami się schodziły

W niedzielę „różia” z każdego miejsca prezentowała się imponująco.

Gigantyczna koronka jest dziełem tych pań.

smę, żeby skoordynować całość. Najważniejsze, żeby to dzieło zobaczyło jak najwięcej osób – wyraziła nadzieję ostatnia z wymienionych.

Na razie „różie” zobaczyły tłumy uczestników Dni Koronki Koniakowskiej. We wrześniu GOK w Istebnej, który stał się właścicielem koronki, zamierza pokazać dzieło w Chorwacji, co będzie dalej – czas pokaże.

– Traktujemy tę koronkę jak cenny eksponat, który będziemy wypożyczać zainteresowanym placówkom kulturalnym – przyznała Lucyna Ligocka-Kohut.

Chociaż dzieła z koronki powstają od ponad 100 lat, a małe cuda otrzymali między innymi królowa Elżbieta II oraz papież Jan Paweł II, zdaniem Kohut wciąż wymagają promocji.

– Dzięki tej rekordowej koronce na pewno będzie o nas głośno – przyznała z zadowoleniem pracownica istebniańskiego ośrodka kultury.

TOMASZ WOLFF

Więcej zdjęć z odsłonięcia koronki znajdziecie na naszej stronie internetowej: www.glosludu.cz

Niełatwy los kotów z ulicy

Co roku w trzecią niedzielę sierpnia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Zwierząt Bezdomnych. W tegoroczne obchody włączyło się również schronisko dla bezdomnych kotów w Boguminie-Pudłowie. Z tej okazji w ub. niedzielę zorganizowano Dzień Otwarty. Imprezę zaadresowano do wszystkich

tych, którzy chcieli w jakikolwiek sposób wspomóc koty z ulicy lub przynajmniej dowiedzieć się czegoś o ich losach oraz działalności ośrodka.

– Nie spodziewaliśmy się zbyt wielu osób. Była ładna, słoneczna pogoda. Ludzie jednak znaleźli czas i przyszli wesprzeć nasze koty

– cieszy się Mirosława Kocurová, członkini Pierwszego Towarzystwa Praw Kotów, a zarazem dusza schroniska. Jak mówi, ludzie w odpowiedzi na apel ośrodka przynieśli rzeczy potrzebne dla kotów oraz wsparli jego działalność datkami pieniężnymi, które zostaną później przeznaczone na leczenie zwierząt

w schronisku. – Dzięki niedzielnej imprezie udało nam się znaleźć dom dla kolejnego naszego kotka – podkreśla Kocurová.

W tej chwili bogumińskie schronisko daje jedzenie, opiekę i ciepły kąt 79 kotom. Czworonogi trafiają tu w różnym wieku i w różnym stanie – chore, ranne, ale też zdrowe.

Przynoszą je tutaj ludzie, którym nie jest obojętny ich los, ale sami nie mogą lub nie chcą o nie zadbać. Ludzie, którzy chcą zabrać stąd kotka do domu, nie muszą się bać chorób. Zwierzęta są szczepione, nad ich zdrowiem czuwa weterynarz.

(sch)

Ekumeniczna narta

Mazurskie Mikołajki, miasto partnerskie Szczyrku, otrzymały niezwykle cenny prezent z Beskidów. Jest to narta Adama Małysza z podpisami mistrza i całej reprezentacji Polski w skokach narciarskich.

– Dar przekazaliśmy w dekadzie reformacji z okazji zbliżającego się 500-lecia Reformacji (1517-2017). Z miasta trafi dalej, do Muzeum Reformacji na Mazurach, działającego przy parafii ewangelickiej w Mikołajkach. Cieszymy się, że narta znajdzie miejsce wśród starodruków w Muzeum Reformacji i będzie dodatkową atrakcją w dolinach – powiedział ks. Jan Byrt, proboszcz parafii ewangelickiej w Szczyrku-Salmopolu, która wspólnie z Małym ofiarowała nartę.

Narta jest ekumeniczna, bo wprawdzie pierwszy trener Adama Małysza – Jan Szturc i sam Adam Małyś, a także Piotr Żyła są ewangelikami, ale pozostali kadrowicze są wyznania katolickiego. (wot)

Ks. Jan Byrt (z prawej) z pierwszym trenerem Adama Małysza, Janem Szturcem, prezentuje nartę.

Koreańskie »love story«

Ostrawskie kopalnie „Anzelm” i „Michał”, Obszar Witkowice Dolne oraz szyb szkoleniowy kopalni „Pasków” tworzą scenerię, w której od dziś pracują filmowcy z Korei Południowej. Nad Ostrawicą powstają zdjęcia do filmu, którego akcja rozgrywa się w latach 60. ub. wieku. Ostrawskie zakłady przemysłowe przedstawiają w filmie kopalnie w... Republice Federalnej Niemiec, dokąd rząd seulski wysłał po wojnie koreańskiej mężczyzn do pracy. Kobiety podejmowały w Niemczech pracę pielęgniarek. W tym środowisku rozgrywa się historia miłosna dwojga ludzi, którzy zakochują się w sobie i odnajdują sens życia. To historia z życia wzięta, dlatego nic nie jest proste i bohaterowie muszą walczyć o swoją miłość. Reżyser Yoon Je-kyoon jest zna-

nym w Korei twórcą. Jego film o tsunami uważany jest za pierwszy koreański film katastroficzy. Twórcy z Azji trafili do Czech (zdjęcia kręcili też w Pradze) dzięki współpracy z czeską spółką producencką. Sztab filmowy liczy 150 osób, w tym 50 Koreańczyków. Połowę z dwustu statystów stanowią Azjaci. Film, który powstaje w Ostrawie, będzie wyświetlany również w Czechach. – Południowokoreańscy filmowcy zdecydowali się na Ostrawę, ponieważ w Republice Czeskiej nie ma drugiego tak rozległego kompleksu industrialnego. Sporą rolę odegrało również osobiste zaangażowanie ostrawskiego biura filmowego FILM OSTRAVA!!!, założonego przez magistrat – informuje biuro prasowe ratusza. (dc)

RECEPTA NA SUKCES: CO ZROBIĆ, ŻEBY PRZYCIĄGNĄĆ PONAD 1000 OSÓB NA IMPREZĘ?

Słoneczne Hawaje w Beskidach

W poszukiwaniu ciepłego plażowego piasku nie trzeba jeździć na drugi koniec świata. W sobotę część parku przed Domem PZKO w Bystrzycy zamieniła się w egzotyczną plażę. Co prawda zabrakło morza, ale ten mankament rekompensował z nawiązką program imprezy – VI Hawaii Party, zorganizowanej przez Klub Młodych „Gróń” przy Miejscowym Kole PZKO w Bystrzycy oraz bar „Destiny”.

Waiki Bar Klubu Młodych „Gróń” oferował całą gamę drinków.

Jak zauważyła jedna z organizatorek, Aga Adamik, pezetkaowski Klub Młodych zawiązał się przed pięciu laty właśnie dzięki tej imprezie. Dziś w Klubie Młodych działa przeszło 30 osób, a Hawaii Party jest ich sztandarową imprezą. – Na pierwszą edycję przyszło ok. 80 osób. To była taka rodzinna zabawa dla znajomych – wspomina Adamik. Dodaje, że przywieziono wówczas tylko 10 ton piasku, dlatego wystarczyło go akurat na tyle, by cienką warstwą pokryć scenę. W kolejnych edycjach było już lepiej. Również w sobotę dzięki ojcu jednej z organizatorek, Martinowi Mrózkowi, złocisty piasek pokrywał obficie nie tylko podium, ale sporą część przed nim. Mając do dyspozycji 60 ton, organizatorzy mogli

gospodarować nim z o wiele większym rozmachem. A co dzieje się z piaskiem po imprezie? – W niedzielę umawiamy się na sprzątanie. Jakies dwie tony rozniosą uczestnicy na butach do domu, a reszta wędruje z powrotem do firmy pana Mrózka – wyjaśnia Aga.

Hawaii Party przyciąga jednak mieszkańców Bystrzycy i okolicy nie tylko ze względu na piasek. Uczestnicy imprezy podkreślają również inne walory tej imprezy – fajny program, bogatą ofertę gier i zabaw dla dzieci, apetyczne drinki oraz niepowtarzalną wakacyjną atmosferę. – To jest impreza, na którą ludzie nie przychodzą się upić, ale wspólnie się bawić – przekonuje Monika Mrózek, która wspólnie z Anetą Dziadek przejęła w tym

roku pałeczkę od starszych koleżanek – Łucji Czudek i Kasi Kantor. – Musieliśmy wcześniej wstać, żeby przyjść do parku PZKO na siódmą. Pomimo wczesnej pory wszyscy się jednak uśmiechali – podkreśla Monika. Podobnie jak wszystkie dziewczyny zaangażowane w organizację imprezy ubrana jest w kolorową zwiewną sukienkę. Hawaje to przecież Hawaje. Dlatego też zaraz przy bramce, po wykupieniu biletu każdy uczestnik otrzymuje wieniec z kwiatów.

W bystrzyckiej Hawaii Party bierze udział głównie młodzież oraz rodzice z małymi dziećmi. Dla najmłodszych klubowicze przygotowali bogaty program – stoiska sprawnościowe, malowanie na twarzy oraz własnoręczne malowanie koszulek.

Na Hawaii Party nie zabrakło atrakcji dla dzieci.

Martina Haltofová mieszka niedaleko parku PZKO. Przyszła tu z córeczką, żeby potańczyć. – Lubimy tu przychodzić. Są atrakcje dla dzieci, fajna atmosfera – mówi.

Na tych, którzy skończyli już 18 lat, czeka Waiki Bar na plaży. Co w nim można zamówić? – Drinki na bazie rumu i tequili, zarówno te powszechnie znane, jak i drinki według naszej własnej receptury, jak na przykład pink poison, flower, hawaii czy blue eyes – wymienia Aga. Tuż obok na podium odbywa się zabawa. Wodzirej imprezy, Adam Martynek, zapowiada na pierwszy ogień dziewczęta z grupy tanecznej „Nailah” działającej przy miejscowym Domu Dzieci i Młodzieży. Nieco później przychodzi czas na przegląd mody – pokaz pierwszej

kollekcji młodej projektantki Karoliny Černej z Karpętnej, pokaz sztuki barmańskiej i wreszcie zabawę taneczną do godz. 2.00 nad ranem przy muzyce Bobo Raszki i Martina Straki.

– W sumie na tegorocznej imprezie bawiło się blisko 1300 osób. To dużo, zwłaszcza że jest to impreza, której nie reklamujemy na łamach gazet. Ludzie dowiadują się o niej głównie od znajomych oraz z naszych plakatów. Plakaty mamy tylko po polsku, zależy nam, żeby było wiadomo, że jest to polska impreza – akcentuje Aga, przy okazji chwaliąc dobrą współpracę Klubu Młodych z macierzystym Kołem PZKO, w przypadku którego może zawsze liczyć na wsparcie.

BEATA SCHÖNWALD

Jarmarczna śmietanka

W romantycznej scenerii Rynku w Cieszynie odbył się w niedzielę I Cieszyński Jarmark Piastowski. Już po pierwszej godzinie trwania imprezy było wiadomo, że pomysł zorganizowania wystawy rękodzieła artystycznego przez cieszyński Dom Narodowy oraz Pracownię Rękodzieła Artystycznego „Pat the Cat” okazał się strzałem w dziesiątkę. Nową inicjatywę chwalili zarówno wystawcy, jak i odwiedzający.

Łucja Dusek-Francuz z Jaworzynki i Katarzyna Gluza z Cieszyna należą do Koła Nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie. Pani Łucja przyszła pokazać hafty i beskidzkie elementy stroju góralskiego, zdobione serwetki, obrazki, bluzki w stylu folk i te z tradycyjnym haftem. Z kolei pani Katarzyna uzupełnia ofertę stoiska wyrobami z filcu, ozdobnymi torebkami z haftem oraz wyrobami decoupage. – Uważam, że taki jarmark jest w Cieszynie bardzo potrzebny. We wrześniu są co prawda Skarby z Cieszyńskiej Tróły, ale poza tym nic. Trzeba jechać albo na Tydzień Kultury Beskidzkiej, gdzie bardzo ciężko jest dostać się ze sto-

iskiem, albo na Gorolski Święto do Jabłonkowa – stwierdza.

Dwa, trzy stoiska dalej swoje wyroby prezentuje Pracownia Rękodzieła Dekoracyjnego Eco-Art z Bukowna leżącego w okolicach Olkusza. Pracownia szyje maskotki do dekoracji wnętrz przy użyciu materiałów tekstylnych pochodzących z recyklingu. Ilona Sajdak mówi, że do Cieszyna przyjechała pierwszy raz i jest pod wrażeniem atmosfery miasta. – Staramy się jak najwięcej jeździć i bezpośrednio sprzedawać, żeby ludzie mogli przyjść, dotknąć, przytulić. Takie jarmarki bardzo pomagają, świetnie promują. Kiedy jest dużo kupujących, to jest dobrze – przekonuje.

Z możliwości wystawiania na jarmarkach, takich właśnie jak ten na Rynku w Cieszynie, stara się jak najczęściej korzystać Agnieszka Goła ze sklepu z produktami i półproduktami do decoupage oraz biżuterią frywolitkową „Art Hobby” w Bielsku-Białej. – Ja osobiście dużo jeżdżę na jarmarki. Tradycyjnie już na odbywający się cyklicznie Jarmark Rzeczy Ładnych w Chorzow-

ie, gdzie przyjeżdża masa wystawców. Najlepiej jest jednak jeździć po różnych miastach i łapać klienta w różnych miejscach. No bo wiadomo, do Cieszyna przyjedzie turysta z Czech, a z kolei w Gdańsku też są zupełnie inni ludzie – dzieli się swoimi doświadczeniami. O pierwszym Cieszyńskim Jarmarku Piastowskim pani Agnieszka ma jak najwyższe mniemanie. – Są tu najlepsi wystawcy na całym Śląsku, można powiedzieć – śmietanka, więc warto się było tutaj zgłosić i pokazać swoje wyroby – mówi.

Warto też było tu przyjść w roli odwiedzającego oraz klienta. Jolanta Wakula z Cieszyna wybrała się na rynek dziećmi oraz mamą. Właśnie kupiła dla córeczki biżuterię. – Taki jarmark to bardzo dobry pomysł. Mam atrakcję, zobaczymy coś ładnego – kwituję z zadowoleniem. Słów podziwu nie szczędzi też Vlastimila Popková z Czeskiego Cieszyna. – Jest miło, przyjemnie, jest na czym okłamać. Ja na przykład lubię ceramikę i koraliki. Atmosfera jest nie do opisania – zachwyca się mieszkanka

W stoiskach na Cieszyńskim Jarmarku Piastowskim było na czym oko zawiesić.

lewo-brzeżnego Cieszyna. Cuda i cudenka prezentowane w poszczególnych stoiskach są często efektem długich godzin spędzonych w pracowni. Jako przykład mogą posłużyć bransoletki z koralików tkane na krosienkach Eweliny Łazińskiej

z Bielska-Białej. – Taka tkana ręcznie bransoletka koralikowa zajmuje średnio dwie godziny, jeśli idzie sprawnie. Dla niewprawnych trafić w oczko koralika igielką bywa nie lada wyzwaniem – śmieje się.

(sch)

Dramatyczna historia tuneli

Tak jak Warszawa ma Syrenkę, Kraków Wawel, Mosty koło Jabłonkowa od blisko półtora wieku mają swoje tunele. Bez Tuneli Jabłonkowskich (taka jest ich oficjalna nazwa), przez Mosty nie mogłaby prowadzić Kolej Koszycko-Bogumińska. Tunele musiały tu powstać. O tym, w jakich to było okolicznościach i jakim wysiłkiem setek, a nawet tysięcy ludzi, opowiada wystawa pn. „Tunele Jabłonkowskie w Mostach”. Jej wernisaż odbył się w sobotę w Góralskim Centrum Informacji Turystycznej GOTIC w Mostach koło Jabłonkowa.

Organizatorem obok GOTIC-u jest Morawsko-Śląskie Muzeum Kolejarskie z siedzibą na dworcu w Ostrawie Śródmieściu. Autorem wystawy – jego dyrektor, Vojtěch Hermann. Zarówno wystawa, jak i film DVD, który został w sobotę symbolicznie ochrzczony, są efektem jego pracy przy budowie najnowszego dwutorowego tunelu. – Koło tunelu kręciłem się ok. 5 lat. Teraz już jestem na emeryturze. Swoją wiedzę i doświadczenie staram się nadal wykorzystywać, czego dowodem jest ta właśnie wystawa, film oraz przygotowywana do druku książka, która ma ukazać się jeszcze w tym roku – powiedział „Głowski Ludu” Hermann. Dodał, że w książce będzie nie tylko dużo wiadomości, ale także więcej dokumentów szczegółowo opisujących budowę tuneli – również tych dotąd niepublicznych. – Czytelnik dowie się też m.in. o protestach ze strony mieszkańców Mostów, którzy nie chcieli odsprzedać swoich gruntów pod budowę kolei ani dopuścić do wyburzenia ich domów czy stodoł – przytoczył jeden z poruszanych w książce tematów jej autor.

Wystawa o Tunelach Jabłonkowskich przybliży ich historię począwszy od 1868 roku, kiedy rozpoczęto wykupywanie parceli pod pierwszy tunel. Jego budowa trwała niespełna dwa lata, od 1871 roku mogły tędy przejeżdżać pierwsze pociągi.

Nowszą historię tuneli w Mostach ilustrują kolorowe zdjęcia.

Drugi tunel wybudowano w czasie pierwszej wojny światowej, w 1917 roku oddano go do użytku. Odtąd obydwa tunele służyły transportowi kolejowemu przez sto lat.

Pierwszy zamknięto w 2007 roku. „Życie” drugiego zakończyło się dopiero w br., kiedy 31 maja uruchomiono tunel trzeci – nowoczesny i dwukolejowy. – Wszystkie

tunele, które budowano tutaj, miały wspólny mianownik. Były nim tutejsze warunki naturalne, tutejsza przyroda, które powodowały szereg komplikacji w czasie budowy.

Ze starych materiałów źródłowych dotyczących budowy pierwszego tunelu dowiadujemy się na przykład o trwających przez kilka miesięcy deszczach, o osuwających się zboczach i wreszcie zawałach. Do zawałów dochodziło podczas budowy wszystkich trzech tuneli. Wykonawcy mieli też problemy natury finansowej. Władze austriackie w obliczu wojny francusko-pruskiej nie chciały przeznaczyć na budowę pierwszego tunelu tylu pieniędzy, ile było potrzeba. Podobnie było z drugim tunelem. Specyficzne warunki budowy podwyższyły jej koszt o 10 proc. – opowiadał o okolicznościach powstawania pierwszych dwóch tuneli Hermann. Sytuacja nie była dużo bardziej różowa przy budowie najnowszego tunelu. Rozpoczęto ją w 2008 roku, a zakończono z dwuletnim opóźnieniem, czyli dopiero pięć lat później. – W listopadzie 2009 roku doszło do poważnego zawału na długości 20 metrów. Na szczęście nikomu nic się nie stało. Podobno to zasługa św. Barbary, której rzeźbę poświęcił 4 grudnia 2008 roku miejscowy proboszcz. Św. Barbara miała chronić pracujących na budowie górników i innych robotników – wspominał autor wystawy i filmu DVD.

„Ochrzczony” film był wyświetlany w salce na parterze drzewiönki GOTIC przez całe sobotnie popołudnie. Wystawę można natomiast oglądać do 28 września br. (sch)

Nestorzy sportu w Sibicy

Członkowie Klubu 99 spotkali się w poniedziałek w Domu PZKO w Sibicy. Wcześniej odwiedzili miejscowy cmentarz, gdzie złożyli kwiaty na trzech grobach.

– W Sibicy spoczywa dwóch naszych kolegów. Adam Kubisz obchodziłby w tym roku 100 lat, natomiast Jan Kluza 95 lat. Dodatkowo złożyliśmy kwiaty na grobie Viléma Kozoka,

międzynarodowego arbitra piłkarskiego, który był bardzo szanowany i ceniony w środowisku. A dzisiaj akurat Kozok obchodziłby sto lat – mówił Jerzy Czap, przewodniczący klubu.

Czap poprowadził poniedziałkowe zebranie, w którym wzięło udział ponad dwadzieścia osób. W jego trakcie przewodniczący poinformował, iż w sierpniu pięciu członków klubu było lub będzie... solenizantami. – 4 sierpnia urodził się Tadeusz Puchała, 9 sierpnia Władysław Siuda, 15 sierpnia Eugeniusz Filipek, 25 sierpnia Eugeniusz Krupa, a 29 sierpnia Stanisław Pielesz. Najstarszy z nich, Stasio Pielesz, jeszcze nie dożył kolejnej rocznicy, ale na pewno dożyje i będzie żył długo i szczęśliwie – zapewniał Czap, który złożył solenizantom serdeczne życzenia. – Chciałbym, abyście jeszcze długo byli wśród nas i równie długo cieszyli się zdrowiem. Bo my każdego dnia musimy sobie o tym przypominać i musimy się radować, jak coś nas jeszcze rano boli – żartował Czap, a zebrani odśpiewali gromkie „Sto lat”.

Klub 99 skupia byłych sportowców, a został założony w 1999 r. – Impulsem stała się 80. rocznica założenia Polskiej Organizacji Sportowej, czyli 80. rocznica powstania zorganizowanego polskiego sportu na Zaozliu, a także 50. rocznica powstania Polskiej Rady Sokoła, która od 1949 r. skupiała polskie kluby, jakie po wojnie zaczęły się odradzać. Niestety w 1952 r. rada została zlikwidowana, a polskie kluby przyłączono do ówczesnie założonych klubów czeskich – wspominał Czap.

Dodał, że w 1999 r. Sekcja Historii Regionu Zarządu Głównego PZKO organizowała jubileuszowe imprezy poświęcone historii polskiego sportu na Zaozliu. – Wówczas to kilku zapaleńców, którzy w latach 40. i 50. byli młodymi chłopakami występującymi w polskich klubach, dla upamiętnienia tych wydarzeń postanowiło założyć taki klub. Niektórzy z nich już nie żyją, natomiast my kontynuujemy działalność, spotykając się co miesiąc – tłumaczył Czap.

Dodał, że pierwszym prezesem klubu został Rudolf Łabaj. – Po jego śmierci koledzy namówili mnie, bym prowadził zebrania, a później wybrali mnie także na przewodniczącego – śmiał się.

Obecnie Klub 99 skupia prawie 30 osób, nie wszyscy mogą jednak regularnie uczestniczyć w jego spotkaniach, ponieważ nie pozwala im na to zdrowie. Najmłodszy członek klubu ma dziś bowiem 70 lat. Podczas spotkania w Sibicy dwóch jubilatów – Stanisław Pielesz i Eugeniusz Krupa – przybliżyło zebraniem własne biografie. Z kolei Marianna Sowa, prawnuczka Józefa Pielesza z Sibicy, zaprezentowała polską prozę i poezję poświęconą biesiadowaniu. Uczestnicy spotkania ustalili również, że kolejne zebranie odbędzie się 16 września o godz. 10 w Domu PZKO w Błędowicach.

(wik)

Stanisław Pielesz i Eugeniusz Krupa przybliżyli zebraniem swoje biografie. Nie obyło się bez drobnych upominków.

Fot. WITOLD KOZDON

WTOREK 20 sierpnia**TVP 1**

5.55 TVP Info w TVP 1 - Info Poranek 8.00 Wiadomości 9.00 Ojciec Mateusz (s.) 9.55 Zwierzęta świata - Dzika Planeta 10.35 Dzika Polska - Bóbr z Wami 11.00 Hotel pod żyrafą i nosorożcem (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Nie ma rady na odpady? - Drugie życie bioodpadów 12.50 Zwierzęta świata - Dzika Planeta 13.25 Tacy sami 13.55 Klan (s.) 14.25 Bao-Bab, czyli zielono mi 15.00 Wiadomości 15.25 Bonanza (s.) 16.20 Pszczółka Maja 17.00 Teleexpress 17.30 Życie nad rozlewiskiem (s.) 18.25 Filantrop 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Żandarm i kosmici (film franc.) 22.05 Serialowe Lato Jedynki - Życie na gorąco (s.) 23.40 Serialowe Lato Jedynki - Detoks II (s.) 0.35 Wakacyjny seans filmowy - Moja Angelika.

TVP 2

6.00 Dwójka Dzieciom - Przygód kilka wróbla Ćwirka 6.25 Przyłbice i kaptury 7.40 M jak miłość (s.) 9.40 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 10.15 Barwy szczęścia (s.) 10.45 Na dobre i na złe (s.) 11.50 O rety, Niemcy na Wolinie 12.15 Familiada (teleturniej) 12.50 Makłowicz w podróży - Londyn 13.20 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Portugalskie przyjemności 13.55 Czas honoru 14.50 Ja to mam szczęście! 15.25 Rodzinka.pl (s.) 16.05 M jak miłość (s.) 16.55 Kabaretowy Klub Dwójki - Botoks czy natura? 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 20.10 XII Mazurska Noc Kabaretowa - Mragowo 2010 21.15 Jedna gorąca letnia noc 22.50 Świat bez fikcji - Kuba. Ostatnia szansa 0.00 Szpital Three Rivers (s.) 0.55 Wieża.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.35 Info Poranek 7.15 Serwis Info 7.45 Info Poranek 8.03 Gość poranka 8.45 Info Poranek 9.10 Gość poranka 10.00 Serwis Info 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.22 Info Poranek 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 12.20 Biznes Info 14.10 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes Info 17.00 Aktywni 50+ sezon 2 - Aktywni 50 17.15 W 80 dni dookoła lata 17.30 Aktualności Flesz 17.45 Blżej natury 18.15 Co, gdzie, kiedy? 18.30 Aktualności 18.52 Gość Aktualności 19.00 Wieczorne wiadomości sportowe 19.25 Eurowiadomości 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.00 Serwis Info 21.20 Raport z Polski 21.55 Aktualności Wieczorne 22.30 Info Dziennik 23.31 A gdyby tak się stało 0.20 Infoexpress 0.35 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i Partnerzy 9.40 Trudne sprawy 2 10.40 Dlaczego ja? 11.45 Pamiętniki z wakacji (s.) 12.45 Dom nie do poznania 14.45 Malanowski i Partnerzy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.45 Dlaczego ja? 17.45 Trudne sprawy 5 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Legionista (film USA) 22.10 Nikomu ani Iowa (film kop.) 0.25 Pytania i odpowiedzi (dramat USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Świnka Peppa (s. anim.) 8.40 Eddy i niedźwiedź 8.50 Otwórz drzwi 8.55 Listy od Feliksa 9.25 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 10.20 Kamera na szlaku 10.55 Karetka (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Rodzina Horaków (s.) 13.25 Hercules Poirot (s.) 14.15

Szansa 15.30 13. komnata J. Fouska 15.55 Wszystko o gotowaniu 16.15 Podróżomania 16.50 AZ kwiz 17.15 Podróż po... 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Atuty Mirosława Donutilla 20.55 Życie to kabaret 21.50 Nicolas Le Floch (s.) 23.35 Dempsey & Ma-kepeace (s.) 0.30 Tajniacy (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wszystko o gotowaniu 8.45 Słowo na niedzielę 8.50 Miniaturowe łodzie podwodne w Pearl Harbor 9.45 Czeskie himalajskie przygody 10.45 Katastrofy lotnicze 11.35 Eksperymenty w atmosferze 12.30 Pod Wielkim Chińskim Murem 12.45 Życie z wulkanami 13.40 Lotniskowiec Enterprise 14.35 Największe bitwy czołgowe 15.25 Charyzma w polityce 16.15 Everwood (s.) 17.00 Allo, allo! (s.) 18.05 Brzydkie kaczątko i ja (s. anim.) 18.25 Otwórz drzwi 18.30 Eddy i niedźwiedź 18.45 Wieczorynka 18.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Kim Possible (s.) 19.35 Bob i Bobek 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Największe bitwy czołgowe 20.50 Katastrofy lotnicze 21.40 Więzy (film) 0.05 Operacje Navy Seals 0.50 TVC Live - Laura a jej tygri.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 10.10 Policja kryminalna Anděl (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.40 Sue Thomas (s.) 13.35 Redakcja (s.) 14.40 Bez śladu (s.) 15.30 Dr House (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Agenci NCIS (s.) 18.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Wsi moja sielska, anielska (film) 22.10 Weekendowe wakacje 22.50 Nocne wiadomości, sport, pogoda 23.25 Wspomnienia (s.) 0.10 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.).

PRIMA

6.05 Policja Hamburg (s.) 7.10 Pan Złota Rączka (s.) 7.40 M.A.S.H. (s.) 8.30 Napisała: morderstwo (s.) 9.35 High School Musical II (film) 12.00 Policja Hamburg (s.) 13.00 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Siska (s.) 15.25 Przesilenie zimowe (film) 17.40 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.40 Wiadomości z willi 19.55 VIP wiadomości 20.15 Życiowe rozdroża (s.) 21.30 Zbrodnie nad Sekwaną (s.) 22.30 Kości (s.) 23.30 Sprawied-

JEDNA GORĄCA LETNIA NOC

Dramat kryminalny, USA 1998 TVP 2, wtorek 20 sierpnia 2013, godz. 21.15

Reżyseria: James A. Contner Wykonawcy: Erika Eleniak, Brian Wimmer, Tobin Bell, Stephen Macht, Anne de Salvo, Lochlyn Munro, Christopher Darden

Milioner Arthur Brooks zostaje zastrzelony we własnej posiadłości przez płatnego zabójcę. Śledztwo w sprawie morderstwa prowadzi detektyw Mingus, który powiadamia młodą żonę Brooks, Kelly, o tragicznej śmierci męża. Kobieta mieszka z kochankiem, jej małżeństwo rozpadło się krótko po ślubie. Na pogrzebie Arthura Brooks zbierają się znajomi i rodzina, pojawia się również dorosła córka milionera, Jenna, która oskarża matkę o śmierć ojca.

BOSKI ŻIGOŁO W EUROPIE

Komedia, USA 2005

Polsat, środa 21 sierpnia 2013, godz. 20.35

Reżyseria: Mike Bigelow Wykonawcy: Rob Schneider, Eddie Griffin, Jeroen Krabbé, Til Schweiger, Douglas Sills, Carlos Ponce, Charles Keating

Do serii życiowych niepowodzeń Deuce Bigalow jedzie do kolegi do Amsterdamu, gdzie ma zamiar doskonalić umiejętności żigolaka. Tam odkrywa istnienie tajnej elitarnej organizacji zrzeszającej męskie prostytutki, w rankingu której znajduje się na szarym końcu. Najlepsi uczniowie holenderskiej szkoły nie mogą jednak spać spokojnie, bowiem na ich życie czyha seryjny morderca. Na skutek niefortunnego zbiegu okoliczności policja zaczyna podejrzewać, że jest nim kolega Deuce'a. W tej sytuacji przyjaciele rozpoczynają śledztwo.

liwość w krwi (s.) 0.30 Policja kryminalna Kolonia (s.).

ŚRODA 21 sierpnia**TVP 1**

5.55 TVP Info w TVP 1 - Info Poranek 8.00 Wiadomości 8.55 Ojciec Mateusz (s.) 9.55 Zwierzęta świata - Dzika Planeta 10.30 Dzika Polska - Koń wschodzącego słońca 11.00 Hotel pod żyrafą i nosorożcem (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Natura w Jedyne - Zdumiewająca Ameryka Południowa - Amazonia 13.30 Tacy sami 14.00 Klan (s.) 14.25 Bao-Bab, czyli zielono mi 15.00 Wiadomości 15.25 Bonanza (s.) 16.20 Pszczółka Maja (s.) 17.00 Teleexpress 17.30 Życie nad rozlewiskiem (s.) 18.25 Filantrop 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Piąty Stadion 20.25 Liga Mistrzów - kwalifikacje: Steaua Bukareszt - Legia Warszawa 22.55 Piłka nożna - Superpuchar Hiszpanii: Atletico Madryt - FC Barcelona 1.05 Liga Mistrzów - skróty.

TVP 2

6.00 Dwójka Dzieciom - Przygód kilka wróbla Ćwirka 6.20 Przyłbice i kaptury 7.35 M jak miłość (s.) 9.35 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 10.10 Barwy szczęścia (s.) 10.40 Na dobre i na złe (s.) 11.45 Pozyteczni.pl (s.) 12.15 Familiada (teleturniej) 12.45 Makłowicz w podróży - Londyn 13.20 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Gdzieś w Afryce 13.55 Czas honoru 14.50 Ja to mam szczęście! 15.25 Rodzinka.pl (s.) 16.05 M jak miłość (s.) 16.55 Kabaretowy Klub Dwójki - Celebryci - tak czy nie? 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 20.10 XIV Mazurska Noc Kabaretowa - Mragowo 2012 21.15 Kino relaks - Cudotwórca 23.20 Aida (s.) 0.15 Na linii strzału.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.19 Info Poranek 7.15 Serwis Info 8.03 Gość poranka 8.45 Info Poranek 9.10 Gość poranka 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.30 Serwis Info 12.20 Biznes Info 14.10 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes Info 17.00 Aktywni 50+ sezon 2 - Aktywni 50 17.15 W 80 dni dookoła lata 17.30 Aktualności Flesz 18.15 Co, gdzie, kiedy? 18.30 Aktualności 18.52 Gość Aktualności 19.25 Ukryte prawdy 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.00 Serwis Info 21.20 Raport z Polski 22.30 Info Dziennik 23.15

Sportowy Wieczór 23.31 Magda, miłość i rak 0.35 Infoexpress.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i Partnerzy 9.40 Trudne sprawy 2 10.40 Dlaczego ja? 11.45 Pamiętniki z wakacji (s.) 12.45 Dom nie do poznania 14.45 Malanowski i Partnerzy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.40 Dlaczego ja? 17.45 Trudne sprawy 5 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 Boski żigolo w Europie (komedia USA) 22.15 Zgadnij, kim jestem (komedia kop.) 0.40 Grubazzzki (komedia USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Miła, tysiąc i jedna historia 8.40 Eddy i niedźwiedź 8.45 Otwórz drzwi 8.55 Listy od Feliksa 9.20 Atuty Mirosława Donutilla 10.15 Wszystkie-party 11.00 Troja 11.20 Reporterzy TVC 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Rodzina Horaków (s.) 13.25 Hercules Poirot (s.) 14.15 Szansa 15.20 13. komnata M. Kubiśowej 15.50 Wszystko o gotowaniu 16.20 Podróżomania 16.50 AZ kwiz 17.15 Podróż po... 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Karetka (s.) 21.05 Komicy na piątkę 22.00 Co za wesele! (film) 22.50 Komisarz De Luca: Burzliwe lato (s.) 0.45 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wszystko o gotowaniu 8.45 Królestwo natury 9.15 Kolaborowali z nazistami 10.05 Przeżyj! 10.55 Wędrowki w poszukiwaniu piosenki 11.20 Uśmiechy Fr. Smolika 12.00 Dotyk błękitnego krokodyla 13.35 Chorwackie parki narodowe 13.55 Praga, niespokojne serce Europy 14.55 Gustloff - prawdziwa historia 15.45 Moja rodzina 16.15 Everwood (s.) 17.00 Allo, allo! (s.) 18.05 Brzydkie kaczątko i ja (s. anim.) 18.25 Otwórz drzwi 18.30 Eddy i niedźwiedź 18.45 Wieczorynka 18.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Kim Possible (s.) 19.35 Bob i Bobek 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży 20.55 Dokument 21.50 Nieustraszeni pogromcy wampirów (film) 23.30 Bracia i siostry (s.) 0.10 Miro Żbirka Happy Birthday.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.50 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 10.10 Wsi moja sielska, anielska (film) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.40 Sue Thomas (s.) 13.35 Redakcja (s.) 14.40 Bez śladu (s.) 15.30 Dr House (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Agenci NCIS (s.) 18.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Policja kryminalna Anděl (s.) 21.20 Comeback (s.) 22.00 Mentalista (s.) 22.50 Nocne wiadomości, sport, pogoda 23.25 Prawo zemsty (film) 1.20 Smallville (s.).

PRIMA

6.05 Policja Hamburg (s.) 7.05 Pan Złota Rączka (s.) 7.35 M.A.S.H. (s.) 8.20 Napisała: morderstwo (s.) 9.25 High School Musical III (film) 11.45 Policja Hamburg (s.) 12.50 Strażnik Teksasu (s.) 13.55 Siska (s.) 15.25 Przesilenie zimowe (film) 17.40 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.40 Wiadomości z willi 19.55 VIP wiadomości 20.15 Powroty do domu (s.) 21.45 QI - mamy odpowiedź na wszystko 22.20 Hawaia 5-0 (s.) 23.20 Prawo i porządek (s.) 0.20 Policja kryminalna Kolonia (s.).

TV POLONIA**WTOREK 20 sierpnia**

6.05 Ale mądrale! 6.55 Po obu stronach Bałtyku - Nauka nie zna granic 7.15 Latarnicy.pl (s.) 7.40 Rzeka kłamstwa 9.05 Na dobry początek - Krawczyk i Bregovic 9.25 Tajemnica szyfru Marabuta (s.) 9.50 Urwisy z Doliny Młynów - Jaskinia Omasty 10.25 Codzienna 2 m. 3 (s.) 11.00 Polonia 24 11.35 Kopciuszek 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Łamigłówa 12.35 Wiadomości 12.50 Ziemia obiecana 14.00 Roztoczański Park Narodowy 15.00 Co tu jest grane? 15.30 Nie ma jak Polska - Zachodniopomorskie 16.00 Złotopolscy (s.) 16.30 Po obu stronach Bałtyku - Nauka nie zna granic 16.50 Kopciuszek (s.) 17.15 Łamigłówa 17.30 Teleexpress 17.55 Codzienna 2 m. 3 (s.) 18.25 Śląska Gala Biesiadna 2013 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.50 Ojciec Mateusz (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Układ krążenia.

ŚRODA 21 sierpnia

6.05 Przeżyjmy to jeszcze raz. Plakat w PRL-u 6.50 31. Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark 7.15 Wilnoteka 7.40 Rzeka kłamstwa 9.10 Opole 2010 na bis - Superjedynki 9.25 Tajemnica szyfru Marabuta 9.50 Wakacje z duchami (s.) 10.25 Codzienna 2 m. 3 (s.) 11.00 Polonia 24 11.35 Kopciuszek (s.) 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Łamigłówa 12.35 Wiadomości 12.50 Głęboka woda 13.40 Opole 2010 na bis - Kombi w Opolu 14.00 Przeżyjmy to jeszcze raz. Plakat w PRL-u 14.55 Ale mądrale! 15.40 Notacje - Waldemar Świerzy. Plakat to sposób myślenia 16.00 Złotopolscy (s.) 16.30 Łas bliżej nas 16.50 Kopciuszek 17.15 Łamigłówa 17.30 Teleexpress 17.55 Codzienna 2 m. 3 (s.) 18.25 Cudowne miejsca - Wielkie Sanktuaria Polski - Gietrzwałd 18.55 Wilnoteka 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.50 Warto kochać 22.00 Polonia 24 22.45 Kocie ślady.

CZWARTEK 22 sierpnia

6.05 Kres podróży 7.10 Znów tu brzmi cerkiewny śpiew 7.40 Rzeka kłamstwa 9.25 Tajemnica szyfru Marabuta (s.) 9.50 Klasa na obcasach 10.25 Codzienna 2 m. 3 (s.) 11.00 Polonia 24 11.35 Kopciuszek (s.) 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Łamigłówa 12.35 Wiadomości 12.50 Rodzinka.pl (s.) 13.55 Kres podróży 14.40 17. Przystanek Woodstock 2011 - Plateau - Projekt Grechuta 15.40 Notacje - Edmund Baranowski 16.00 Złotopolscy (s.) 16.25 Piękniejsza Polska 16.50 Kopciuszek (s.) 17.15 Łamigłówa 17.30 Teleexpress 17.50 Codzienna 2 m. 3 (s.) 18.25 Sopot 2006 na bis - Perfect 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.45 Szkatułka z Hongkongu 22.00 Polonia 24 22.45 Mrok 23.40 Powstanie zwykłych ludzi.

TABELA ZANIECZYSZCZEŃ

Stężenie pyłu zawieszony w powietrzu 19. 8. o godz. 10.00

	PM 10
Czeski Cieszyń	52
Hawierzów	25
Karwina	51
Orłowa	23
Trzyniec	19
Wierzniovice	39

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszony (PM 10) wynosi 50 µg/m³.

Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie. (wik)

NEKROLOGI

*Kto w sercach żyje tych,
których opuścił, ten nie odszedł...*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 18 sierpnia 2013 zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 74 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. inż. PAWEŁ GAJDACZ

zamieszkały w Trzyciezu. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek dnia 22. 8. 2013 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Trzyciezu. Zasmucona rodzina. GL-489

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Percy Jackson: Morze potworów (20, 21, godz. 15.30); Jobs (20, 21, godz. 18.00); Zakochana bez pamięci (20, 21, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum:** Tupot małych stóp 2 (20, godz. 10.00); Percy Jackson: Morze potworów (20, 21, godz. 17.30); Jeszcze większe dzieci (17, 18, godz. 20.00); Wolverine (19, godz. 20.00); Obecność (21, godz. 20.00); **TRZY-NIEC – Kosmos:** Iluzja (20, 21, godz. 17.30); Noc oczyszczenia (20, 21, godz. 20.00); Niesamowity Spider-Man (21, godz. 15.00); **CIESZYN – Piast:** Minionki rozrabiają (20, godz. 14.00, 16.00; 21, godz. 15.30); World war Z (20, godz. 18.00, 20.15); Dary anioła: Miasto kości (21, godz. 17.30, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

CIERLICKO-KOŚCIELEC – Tradycyjne spotkanie dolnocierliczan odbędzie się we wtorek 27. 8. o godz. 14.00 w DPŻW na Kościelcu. **CIERLICKO-STANISŁOWICE** – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO przypominają, iż odjazd na wycieczkę w czwartek 22. 8. jest o godz. 7.30 z rynku w Cierlicku. Autobus pojedzie w kierunku Cieszyna przez Stanisławice i będzie się zatrzymywał na przystankach autobusowych. Przewidywany powrót około godz. 19.00.

HAWIERZÓW-SUCHA – MK PZKO zaprasza na tradycyjne Dożynki Suskie w sobotę 24. 8. o godz. 14.00 w ogrodzie przy świetlicy PZKO. Program w wykonaniu „Chórku” z Suchej Górnej. Smaczny bufet i atrakcje dożynkowe zapewnione.

GUTY – MK PZKO zaprasza na 46. Tradycyjne Dożynki Śląskie w niedzielę 25. 8. Korowód dożynkowy wyruszy o godz. 13.00 od przystanku końcowego. Gazdowie Bogusław i Anna Kokotkowie. Program kulturalny: „Oldrzychowice”, „Zaolzi”, „Górole”, „Bierowanie”, „Jablunkovanka”. Zabawa ludowa, atrakcje, kuchnia i loteria zapewnione.

PTTS „BS” – Informuje, że odjazd na wycieczkę autokarową do Beskidu Żywieckiego jest 24. 8. o godz. 6.00 z Karwiny, o godz. 6.20 z Cz. Cieszyna, o godz. 6.40 z Trzyńca – dworzec kolejowy, następnie w odstępach 5 min.: Wędrzynia, Bystrzyca, Gródek, Jabłonków, cena autobusu jest 180 kc. Proszę nie zapomnieć o dokumentach, ubezpieczeniu, złotych.

OFERTY

SPRZEDAM ALBO WYNAJME mieszkanie 2+1 o pow. 50 m², na 2. piętrze w Cz. Cieszynie – U mlekarzy. Przeprowadzona jest wymiana okien oraz ocieplenie domu. Do wynajęcia od zaraz. Tel. 608 367 187. GL-483

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-379

WYSTAWY

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 30. 8.

wystawa pt. „Cechy a męstska społeczność 16.-19. stulecia”; stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padyłach hrdinů 47a:** do 20. 6. 2014 wystawa pt. „Tragedia Lidic”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 29. 11. wystawa pt. „Kora, łyko, trawa, korzenie, pnice...”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 24. 1. 2014 wystawa pt. „Pozor, křehké!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

KONGRES POLAKÓW, Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn: do 11. 9. wystawa pt. „Na harcerskich szlakach”. Czynna: po-pt: 8.00-15.00.

CO ZA OLZĄ

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46: do 27. 9. wystawa historii turystyki na Śląsku Cieszyńskim „Łysa góra, piękna góra, kopiczku wysoki...” Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 9.00-12.30, 13.00-17.00, czw: 13.00-17.00, pt: 9.00-12.30, 13.00-17.00, tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glosludu.cz

serwis o Polakach na Zaolziu

Autobusami do źródła Olzy

W poniedziałek 9 września odbędzie się wycieczka autokarowa „Do źródła Olzy”. – To ukłon w stronę starszych osób, emerytów, którzy jeszcze nie widzieli miejsca, w którym Olza bierze swój początek – mówi Władysław Kristen, główny organizator wycieczki.

Autokary będą czekały w Czeskim Cieszynie na placu powyżej dworca autobusowego o godz. 9. Następnie przejadą na Koczy Zamek pod Ochodzitą w Koniakowie. – Stamtąd wszyscy chętni niebieskim szlakiem

turystycznym będą mogli pieszo dojść do źródła Olzy. Reszta uczestników wycieczki odwiedzi Chatę Kawuloka, po czym autokarami podjedzie pod samą Gańczorkę. Do źródła Olzy piechotą będzie trzeba przejść zaledwie około 400 metrów. W razie niepogody warto jednak przygotować odpowiednie buty – apeluje Kristen.

Dodajmy, że wpisowe wynosi 75 koron, a zgłoszenia przyjmowane są pod numerem tel. 558-711-453. (wik)

Czesko-słowacko-polska msza na Trójstyku

Mieszkańcy trzech krajów, których granice spotykają się na Trójstyku między Herczawą, Jaworzynką i Ćiernym, w najbliższą sobotę po raz piąty wezmą udział we wspólnym nabożeństwie. Mszę świętą będą wspólnie celebrowali biskupi trzech diecezji: ostrawsko-opawskiej (RC), żylińskiej (Słowacja) i bielsko-żywieckiej (Polska).

Msza święta rozpocznie się na Trójstyku o godz. 10.00, wcześniej z kościołów w przygranicznych wioskach wyruszą procesje wiernych. Herczawską, która o godz. 8.30 sformuje się przy kościele pw. św. Cyry-

la i Metodego, poprowadzi biskup ostrawsko-opawski, František Václav Lobkowicz. Na Herczawę można dojechać specjalnymi autobusami, wyjeżdżającymi o godz. 8.00 z dworca autobusowego w Jabłonkowie. W dół będą wracały o godz. 13.00.

– Na wspólną mszę co roku przybierają tłumy. Po mszy świętej odbędzie się również program kulturalny – informuje Tařana Lasotová z herczawskiego Urzędu Gminy. Pomyślnie i głównym organizatorem międzynarodowej imprezy religijnej jest biskup żyliński, Tomáš Galis. (dc)

PRZECZYTANE...

Pytania o język śląski

Najnowszy numer kwartalnika „Fabryka Silesia”, wydawanego przez Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach, w dużej części poświęcony został kłopotom z językiem śląskim. Nie trzeba bowiem przeprowadzać dokładniejszych kwerend, aby zauważyć, że na łamach lokalnej, śląskiej prasy od wielu lat toczy się gorący spór dotyczący mowy Ślązaków.

– Na temat śląskiej mowy wypowiadali się najprzeróżniejsi aktorzy życia publicznego. Byli to politycy, naukowcy, publicyści, literaci, działacze kulturalni, nauczyciele. Rekrutowali się nie tylko spośród Ślązaków – a więc grupy, która powinna być najbardziej zainteresowana losem śląszczyzny – ale także spośród osób, których związki ze Śląskiem były luźne lub zwyczajnie żadne – zauważa Henryk Jaroszewicz w artykule „Dlaczego rozmowa jest tak trudna”.

Z kolei Bogusław Wyderka w artykule „Dawne i nowe pytania o śląszczyznę” stwierdza: „do niedawna na określenie przedmiotu swoich zainteresowań bez wahania użyłbym terminu polszczyzna śląska. Termin ten, spularyzowany przez Stanisława Rosponda („Dzieje polszczyzny śląskiej”, Katowice 1959) oznaczał regionalny wariant polszczyzny używany na Śląsku. Był on wygodny i przez lata używany w zasadzie bezrefleksyjnie. Ale czy dziś spełnia swoją rolę terminu? – pyta Wyderka i przekonuje: „Nie bardzo wiadomo, jakie formacje językowe nim oznaczać: czy tylko odmiany mające zabarwienie dialektalne, czy również używaną na Śląsku polszczyznę literacką, która od wieków była tu obecna?” (...) „Pytań i wątpliwości jest sporo – stwierdza.

Zdaniem Jaroszewicza, w powszechnym obiegu funkcjonują dziś w zasadzie dwa stanowiska, wyraźnie ze sobą spolaryzowane. Z jednej strony śląszczyznę uznaje się za samodzielny i niezależny byt językowy – język śląski, który z wielu powodów nie może być traktowany jako dialekt języka polskiego. Z drugiej traktuje się śląską mowę jako jeden z polskich dialektów, organiczny i niezbywalny składnik polszczyzny, którego samodzielne funkcjonowanie poza jej obrębem nie jest możliwe. – Jako że ścierają się poglądy całkowicie rozbieżne, a obie strony

sporu okopały się na swoich pozycjach, nie może dziwić, że debata na temat statusu śląszczyzny znalazła się w najbliższym czasie. Wszystkie argumenty, których można było użyć, w zasadzie zostały już użyte, a mimo to żadna ze stron nie jest skłonna do gruntownej reformy poglądów – stwierdza Jaroszewicz.

Warto jednak poznać argumenty obu stron. A w najnowszej „Fabryce Silesii”, która od dwóch lat jest partnerem medialnym „Głosu Ludu”, przedstawiono zarówno opinie naukowców, którzy uważają, że śląszczyzna „zasłużyła” sobie, by stać się tzw. językiem regionalnym, jak i tych, którzy stanowczo się temu sprzeciwiają. (wik)

Sześć knedli po karwińsku

I LIGA

PRZYBRAM - OSTRAWA 4:0

Do przerwy: 1:0. Bramki: 80. i 90. Stratil, 18. Mareš, 59. Jugas. Ostrawa: Bárta - Zawada, Frydrych, Vomáčka, Dedič - Lukeš, Droppa, Hable (47. Rolinc), Engelmann (62. Milosavljev) - Petrus, Fantiš.

0:12 - oto bilans strzelonych i straconych bramek Banika Ostrawa w ostatnich trzech meczach. Trzykrotnie podopieczni Martina Svědika przegrali 0:4, co nie zdarza się nawet najgorszym graczom na PlayStation.

Lokaty: 1. Pilzno, 2. Sparta po 13, 3. Liberec 12,... 13. Ostrawa 4 pkt.

FNL

KARWINA - UJŚCIE n. Ł. 6:1

Do przerwy: 3:0. Bramki: 4. Mikula, 8. Svatonský, 45. Mišinský, 75. Hottek, 77. Vladavič, 88. Pavelka - 58. Jursa. Karwina: Pindroch - Hoffmann, Mikula, Jovanović, Knötig - Vaněk, Hottek - Svatonský (63. Fiala), Vladavič (78. Gonda), Eismann - Mišinský (46. Pavelka).

Karwiniacy zjedli w niedzielę obfity i smaczny obiad - serwowano jednego z faworytów 2. ligi. Goście ugotowali się już w pierwszej połowie, a w drugiej zamienili się w rosół. Wynik poszedł w świat, tym bardziej, że do niedzieli piłkarze Ujścia stracili w tym sezonie tylko jedną bramkę. Zadecydowały szybkie trafienia Mikuli i Svatonskiego, które rozkleiły szybki obronny przyjezdnych. Mikula uderzył ze stałego

FOT. IVO DUDEK

Piłkarze Karwiny rozstrzelali w niedzielę jednego z faworytów 2. ligi - Ujście nad Łabą.

fragmentu gry, Svatonský w swoim ulubionym stylu - wykańczając udany kontratak całej drużyny. Do przerwy z woleja huknął Mišinský i notowania Ujścia spadły poniżej kreski z „czarnego piątku” na giełdzie w Wall Street. - To był zgoła odmienny mecz od tego sprzed tygodnia we Frydku-Mistku. Tam zagraliśmy koszmarnie, a dziś wszystko wypaliło - powiedział Josef Mazura, trener MFK OKD Karwina. - Efektywność zespołu była kapitalna. To duży plus w perspektywie kolejnych spotkań o punkty - dodał Mazura.

TRZYNIEC HRADEC KRALOWEJ 1:2

Do przerwy: 0:0. Bramki: 90. Ceplák - 46. Kulič, 67. Vaněček, Trzyniec: Bruk - Lisický, Hupka, Čelůstka, Joul - Malř, Motyčka, Wojnar (69. Gulajev), Ceplák - Čtvrtníček - Gavlák (75. Málek).

Podbeskidzki drugoligowiec nie znalazł recepty na eks-pierwszoligowy Hradec Kralovej. „Królewscy” z Czech wykazali się lepszą skutecznością i dokładniejszą grą w defensywie. W nudnym meczu szans było jak na lekarstwo. Obie drużyny mę-

czyły się w środku pola, rywalizując w niedokładnych zagraniach. Trzy-nieccy obrońcy dwukrotnie pozostali swojego bramkarza sam na sam z rywalami, w efekcie Kulič trafił na 0:1, a Vaněček głową na 0:2. W 91. minucie Ceplák z dośrodkowania Maliřa zdobył wprawdzie kontaktowego gola, to było jednak ze strony ekipy Pavla Hajnego wszystko. Podsumowanie - kolejny nieudany mecz Trzyniec po powrocie do 2. ligi.

Lokaty: 1. Frydek-Mistek 10, 2. Sokolov 9, 3. Karwina 9,... 13. Trzyniec 3 pkt.

MŚLF

ORŁOWA - ZLIN B 2:0

Do przerwy: 1:0. Bramki: 31. Tomáš, 74. Kovář. Orłowa: Szarowski - Vlk, Kaizar, Skoupý, Schröner - Pražák (71. Václavek), Vybíral (85. Šustr), Sobala, Tomáš (82. Klimas) - Kovář (77. Urban) - Přecechtěl (61. Kopel).

Slavia skorzystała już z usług piłkarzy pozyskanych ze Słowacji. Do zwycięstwa w dużym stopniu przyczynili się więc Schröner i Tomáš - ten ostatni zdobył kluczową bramkę wyrównanego meczu, wykorzystując idealne dośrodkowanie Kovářa. Rezerwy Zlina w drugiej połowie zwiększyły obroty, ale dobrze dysponowany Szarowski przy współudziale swoich kolegów z drużyny odbił wszystkie próby zdramatyzowania meczu. Wynik ustalił po akcji Kopela niepilnowany Kovář - najlepszy piłkarz na boisku.

Lokaty: 1. Otomunec B, 2. Hulín, 3. Zabrzeg po 6,... 8. Orłowa 3 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Kryzys w zespole IRP Czeski Cieszyn

DYWIZJA

HAWIERZÓW W. MIĘDZYRZECZE 3:2

Do przerwy: 1:2. Bramki: 6. Racko, 72. Matušovič, 81. Trmal - 11. Řepka, 42. Výmola. Hawierzów: Směták - Valový, Zavadzan (90. Valla), Babič, Večeřa - Klejnót (53. Trmal), Racko, Matušovič (88. Zupko), Wojnar, Skoupý - Michalčák.

Indianie pokazali wolę walki, przechylając szalę meczu na swoją stronę w zawałowej drugiej połowie. Wyrównał z rzutu wolnego grający trener Matušovič, a trzy punkty i fotel lidera tabeli zapewnił gospodarzom Trmal (z dobitki po akcji Racki).

BRUMOW L. PIOTROWICE 1:2

Do przerwy: 1:1. Bramki: 18. Macků - 26. Škuta, 49. Šuster. Piotrowice: Hájek - Bajzath, Gill, Mišanec, Kempný - Reichl (67. Miko), Škuta, Dittrich, Holý - Šuster (90. R. Bielean), Punčochář (78. Ruisl).

Jak dobrze mieć Šustera, o tym przekonali się po raz kolejny piłkarze Piotrowic. Doświadczony snajper zdobył w Brumowie zwycięskiego gola zapewniającego Lokomotywie premierowe trzy punkty w nowym sezonie. Podopieczni Miroslava Čopjaka zagrali jeszcze ciut lepiej, niż w 1. kolejce. Znow z naciskiem na dokładną defensywę, gdzie nie ma miejsca na zwariowany futbol.

KARWINA B - HRANICE 2:1

Do przerwy: 2:1. Bramki: 22. O. Cverna, 44. Fischer - 23. Ferenc. CZK: 54. Roman (K). Karwina B: Dočekal - Káňa, Roman, V. Cverna,

O. Cverna - Taraba, Janík - Kubiena (85. Zielonka), Fischer (66. Ryšavý, 90. Derík), Limanovský (46. Pavlík) - Juřena.

Rezerwy Karwiny nawet w osłabieniu pokonały Hranice, co świadczy o charakterze drużyny Jana Pejšy. Na siwe włosy są szampony koloryzujące, na zespół Hranic działa z kolei piłka oskrzydłająca. Właśnie po szybkiej akcji oskrzydłującej Karwina zdobyła pierwszego gola. Gospodarze prawie całą II połowę zaliczyli w dziesiątkę, ale wytrwali. - Było gorąco. Nie ukrywam, że szczęście stało przy nas - podkreślił karwiński trener Jan Pejša.

Lokaty: 1. Hawierzów 6, 2. Liskowice 4, 3. Mohelnice 4,... 5. Piotrowice 4, 9. Karwina B 3 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA**WĘDRYNIA - FRYDLANT 1:0**

Do przerwy: 1:0. Bramka: Martinčík. CZK: Repaský (W). Wędrzynia: Csikán - Buzek, J. Chlebek, Sostřonek, M. Fojcik - P. Kohut (88. Wálek), Martinčík, Repaský, Mikula (68. Gurecký) - Kajfosh (85. Pliska), Ploszek (46. Baron).

Beniaminek sięgnął po drugie zwycięstwo z rzędu. Trzy punkty wystrzelił gospodarzom Martinčík, trafiając z rzutu wolnego. W nerwowej drugiej połowie dążący do remisu piłkarze Frydlantu trafili w poprzeczkę.

BOGUMIN RYMARZÓW 1:2

Do przerwy: 0:2. Bramki: Sittek - Šupák, Doležal. Bogumin: Goj - Poštulka, Šiška, Košťál, Gábor - Sittek, Socha, Kubinski, Górniolek -

Jatagandzidis (80. Šindler), Kukulič (46. Opic).

Na losach meczu zaważyły dwa błędy bogumińskich obrońców. W ciągu czterech minut goście prowadzili 2:0 i wytrzymali taktycznie nawet w okresie druzgocącej przewagi ekipy Marka Poštulki - nawiązującej do kontaktowej bramki Sittka, który przechwycił piłkę po błędzie rymarzowskiego bramkarza.

KARNIÓW CZ. CIESZYN 4:1

Do przerwy: 3:0. Bramki: Cudrák 2, Šmid, Bartoniček - Trybulec. Cz. Cieszyn: Bašanda (46. O. Kreželok) - Gebel (55. Konečný), Staník, Šlávka, Bolek - I. Kantor, Kubáň - L. Kohut (46. Nowak), M. Chlebek, Koper (62. Hradečný) - Trybulec (72. Krasniči).

Przeigrana, wstrząśnienie mózgu Bašandy, czerwona latarnia 5. ligi - to nie hasła z Wikipedii, a aktualna sytuacja panująca w Czeskim Cieszynie po porażce z Karniowem. - Na wtorek zwołane zostało spotkanie z szefem klubu. Zobaczymy, co z tego wyniknie. Sytuacja jest poważna - powiedział „GL” Zbigniew Nowak, kierownik drużyny IRP Cz. Cieszyn.

DZIEĆMOROWICE BRIDLICHA 5:0

Bramki: Maleňák 2, Kadlčák, Maceček, Kořínek. Dziećmorowice: Gradek - Malěř, Prčík, Aniol, Žebro (75. Frysč) - Kořínek (80. Ligocký), Hrdlička, Zd. Kadlčák (65. Lukan), Maleňák - Šrámek, Maceček.

Totalny futbol drużyny Petra Czyża zakończył się wysoką porażką

beniaminka z Brídličnej. Elektrycy zagrali wyśmienicie. Najładniejszego gola zdobył Zdeněk Kadlčák, który trafił na 1:0 przepięknie z 20 m. - Delektujemy się piłką, bez wygórowanych ambicji i planów - powiedział nam trener Czyž.

Lokaty: 1. Rymarzów 6, 2. Wędrzynia 6, 3. Krawarze 4,... 5. Dziećmorowice 3, 6. Bogumin 3, 16. Cz. Cieszyn 0 pkt.

I A KLASA

Olbrachcice - ČSAD Hawierzów 2:1, Stonawa - Szonów 1:2, Wracimów - Bystrzyca 5:1, Lutynia Dolna - Petřvald n. M. 3:2, Veřovice - Czeladna 1.1, Frensztat p. R. - Datynie Dolne 1:2, Raszkowice - Sedliszczce 1:1.

I B KLASA

Fryczowice - Gródek 4:0, Dobra - Dobratice 3:1, Luczina - Starzicz 1:3, Mosty k. J. - I. Piotrowice 3:3, Piosek - Gnojnik 3:1, Jablůnków - St. Miasto 3:2, Nydek - Sucha Górna 2:0.

MP KARWIŃSKIEGO

Gr. A: Orłowa B - Łąki 5:1, TJ Pietwałd - Sj Rychwałd 4:0, B. Rychwałd - F. Orłowa 1:3, Bogumin B - Sn Hawierzów 3:3. Gr. B: V. Bogumin - L. Piotrowice B 3:3, Cierlicko - Sn Orłowa 3:1, Zabłocie - Wierzniowice 3:3, Žuków G. - G. Błędowice 5:0. Lokaty (gr. A): 1. Orłowa B, 2. F. Orłowa po 6, 3. Sn Hawierzów 4 pkt. (Gr. B): 1. Žuków G. 6, 2. Zabłocie 4, 3. Wierzniowice 4 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

Dobra B - Bukowice 3:0, Niebory - Baszka 0:1, Metyłowice - Śmiłowice 2:4. (jb)

W SKRÓCIE

LEKKOATLETYCZNE MŚ: POLACY TRZYKROTNIE NA PODIUM. Trzy medale - złoty Pawła Fajdka w rzucie młotem oraz srebrne Anity Włodarczyk w tej samej konkurencji i Piotra Małachowskiego w dysku - zdobyli Polacy w mistrzostwach świata w Moskwie. W zakończonym w niedzielę czempionacie wystartowało w sumie 55 polskich lekkoatletów. Poza medalową strefą uplasowało się kilku znanych i utytułowanych lekkoatletów, m.in. dwukrotny mistrz olimpijski w pchnięciu kulą Tomasz Majewski. Polak po dolegliwościach zdrowotnych, na które narzekał w całym sezonie, zajął w finale dopiero szóste miejsce. Kłopoty zdrowotne wyeliminowały też z medalowej walki Adama Kszczota, który nie zdołał awansować do finału biegu na 800 m. Niedośyt czuł Marcin Lewandowski, po raz drugi w mistrzostwach świata zajął bowiem czwarte miejsce i niewiele zabrakło mu do podium na 800 m. Na otarcie łez Lewandowski uzyskał czas 1:44,08 - najlepszy w tym sezonie. Dwa lata temu Polacy w południowokoreańskim Daegu wywalczyli tylko jeden medal. Paweł Wojciechowski (SL WKS Zawisza Bydgoszcz) wygrał konkurs skoku o tyczce. Następne mistrzostwa świata odbędą się za dwa lata w Pekinie.

MORDERSTWO Z PREMEDYTACJĄ. Niepełnosprawny lekkoatleta Oscar Pistorius (RPA) formalnie usłyszał w sądzie w Pretorii zarzut morderstwa z premedytacją swojej narzeczonej modelki Reevy Steenkamp. Proces 26-letniego sportowca, częstego gościa mityngu Złote Kolce w Ostrawie, rozpocznie się 3 marca. Reprezentant RPA jest pierwszym w historii lekkoatleta, który po amputacji kończyn wystąpił w igrzyskach olimpijskich - w Pekinie i Londynie. Stracił obie nogi w wieku 11 miesięcy, w wyniku wrodzonej wady. 15 lipca 2007 roku, w mityngu IAAF w Sheffield, startując na specjalnych protezach, rywalizował jako pierwszy niepełnosprawny sportowiec z pełnosprawnymi.

BONIEK: TO BANDYCI, A NIE KIBICE. Prezes PZPN Zbigniew Boniek powiedział, że ubolewa nad wydarzeniami z udziałem pseudokibiców, do jakich doszło w weekend m.in. w Gdyni i Łomiankach. W sobotę w Łomiankach z powodu wybrków chuliganów przerwano w 35. minucie mecz czwartej ligi tamtejszego KS z Polonią Warszawa. Jak donosi PAP, miejscowi pseudokibice wywiesili obraźliwy transparent, rzucali petardy hukowe pod nogi piłkarzy wykonujących aut, a jeden z nich wbiegł z trybun na boisko. Z kolei na plaży w Gdyni młodzi ludzie w szalikach Ruchu Chorzów starli się z przebywającą w tym miejscu grupą marynarzy z Meksyku. Doszło do bójki. Jedna osoba przebywa na obserwacji w szpitalu. Policja zatrzymała trzy osoby. - Oni nie mają nic wspólnego z normalnymi kibicami i piłkarską federacją. W Polsce mamy problem z bandytami, ale podkreślam to nie są kibice. Nie wysługujemy się PZPN - stwierdził Boniek. (jb)

NASZA OFERTA

HOKEJOWY SPARING: Trzyniec - Zlin (dziś, 17.00).

PIŁKARSKI PUCHAR CZ. POCZTY, 2. runda: Frydek-Mistek - Trzyniec (jutro, 17.00). (jb)